

Institut de Llengua i Cultura Catalanes (UdG)

Institut Franco-Català Transfronterer (UPVD)

Empordà i Rosselló, avui. Confluències i decalatges en la llengua i les relacions humanes.

(1 i 2 de març de 2024)

Empordà i Rosselló és el títol d'una composició de Josep-Sebastià Pons que va musicar Enric Morera, i que fa referència a la vinculació secular entre els catalans de les dues planes enllaçades per l'Albera — *Ja ho saps: l'amor no té frontera; /au!, vine amb mi!* Les similituds en el lèxic i en molts altres trets de la llengua local tradicional ja van empènyer els filòlegs a parlar d'un "dialecte septentrional de transició" que agermanava lingüísticament els empordanesos amb els parlants més estrictament "septentrionals". Cent anys després d'aquella sardana de Pons i de Morera, les vinculacions transfrontereres ha passat per èpoques complicades, i els usos lingüístics han experimentat transformacions molt radicals, a banda i banda de l'Albera. Malgrat tot, hi ha encara avui —potser més que en altres moments prou recents— sinèrgies evidents, tant en l'àmbit de les relacions humanes com en el terreny de la llengua, que alguns interpreten com un senyal que el futur d'aquests territoris portarà una interconnexió més intensa.

L'objectiu d'aquest seminari és contribuir a l'elaboració d'un diagnòstic de les dinàmiques socials actuals i, sobretot, de les inèrcies que la llengua catalana ha pres a banda i banda de la frontera, que potser l'allunyen dels usos tradicionals però que tal volta l'homologuen més que no ens pensem.

PROGRAMA D'INTERVENCIIONS:

Divendres 1, 14:30 – 18:30 h.

Anna Pi: ***La revista Alberes: un projecte comunicatiu transfronterer***

Carla Ferrerós: ***Rellevància lingüística dels estudis (micro)dialectals: varietats de català transfrontereres***

Alà Baylac-Ferrer: ***La situació sociolingüística actual de la Catalunya Nord***

Rémy Farré: ***La presència del català al territori gràcies als topònims***

Dissabte 2, 9:00 - 12:30 h.

Míriam Almarcha-París: ***L'impacte de l'APLEC per replantar la llengua amb classes i revistes entre els alumnes de primària***

Jaume Feliu: ***Dinàmica socioeconòmica de l'Espai Català Tranfronterer***

Annabel Gràcia: ***Sobre perifèries i fronteres lingüístiques: del nord a l'oest catalanòfon***

Debat de conclusions: ***Estat actual de la relació lingüística i cultural entre l'Empordà i el Rosselló*** (moderador: Francesc Feliu)

Amb el suport:

Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència